

Ghislain Fouarge, Dressage Judge General, vezető díjlovas bíró
2011. április 6.

Útmutató a piaffe/átmenetek és a lépés értékeléséhez

A hibák pontozása

A piaffe értékelésekor, ha abban bármilyen hiba, szabálytalanság vagy megszakítás történik, akkor az csak a piaffe pontszámára hat és a ló csak egyszer büntethető a hibáért. Azonban, ha a hiba átnyúlik az átmenetbe, és ezáltal kihat a passzázsra is, akkor nem elég egyszer büntetni, mivel mind a három elem érintett.

Például: A ló belevágtázik a piaffe-ba, vágásban jön ki a feladatból és így a passzázst nem mutatja be végig a kijelölt helyen. Ebben az esetben nem elég egyszer büntetni, mivel az átmenet is érintve van, azáltal hogy nincs átmenet kifelé a piafféból, és a passage pontszáma is érintve van, mivel a túl rövid a passzázs szakasz.

Ebben az esetben a ló háromszor büntetendő. Egyszer a piaffe-ért, egyszer az átmenetért és egyszer a passzázsért. Ellenkező esetben igazságtalan lenne azokkal szemben, akik csak egy feladatban hibáznak. Mindazonáltal, ha a lovas korrigál a piaffe-ban és meg tudja csinálni az átmenetet passzázsba, úgy csak a piaffe pontszáma érintett.

Jelen pillanatban ugyan ez az elv érvényesül a nyújtott vágta / összeszedett vágta és ugrásváltás hibáinak pontozásakor. Amennyiben a lovas nem korrigálja a lovat amikor az nyújtott vágásban átugrik, akkor sem az átmenet, sem az ugrásváltás nem tiszta, a lovat mind a két mozgás elemében büntetni kell. Természetesen a Nagydíj Speciálban más a helyzet, mivel ott egy pontszámot kell adni a két elemre együttesen.

A piaffe értékelése

Manapság nem vagyunk eléggé szigorúak a piaffe értékelésekor, különösen, ha az szabálytalanságot mutat.

Például: Amennyiben a lépés elveszti a megfelelő ütemet, azt abban a pillanatban 5-nél alacsonyabb pontszámmal büntetjük. Amennyiben vágta piruettben a ló hátul átugrik, az adható pontszám a szabálytalanság miatt csak 4-es.

Ezt az elvet kellene alkalmazni a piaffe-ra is.

Hibák az ütemben:

- Nem diagonális
- Dupla patadobbanás
- Hosszú, rövid, vagy folyamatosan nem egyforma magasra emelt lépések

Minden ilyen esetben a szabálytalanság miatt az adható pontszám 5 alatt kell legyen.

Az nyilvánvaló, hogy amennyiben a ló átesik lépésbe vagy vágta, az adható pontszám nem lehet 3-nál több.

Egyéb hibák:

- Több, mint 1 métert halad a ló előre. Ez nem piaffe, csak „fél lépések”, ezért a pontszám nem lehet magasabb 5-nél.
- Enyhe hátrafelé irányuló mozgás – a súlyosságtól függően 5-ös vagy alacsonyabb.
- Hátralé vagy elől keresztez, így nincs egyensúlyban – 6-os, ha csak kis mértékben, de extrém esetben alacsonyabb.
- Magas a fara, nem ültetett, így nem adható magas pontszám, a ló határozottan az elején van.
- Széles- vagy túl szűk bázis esetén sem adható magas pontszám.

Nincs meg a megfelelő számú lépés: A piaffe minősége akkor mérhető, ha megvan a 10/11 lépés. 10-nél kevesebb lépés számnál az adható pontszám kevesebb, 8/9 lépésnél még

eggyel, 7/8-nál még kettővel kevesebb. 5/6 lépés számnál nem vitás, hogy az adható pontszám 3-as és az átmenet is érintett.

A lépés értékelése

Amennyiben a lépés nem tisztán 4 ütemű patadobbanás, a pontszám nem lehet magasabb 5-nél.

Amennyiben nem szabályos (sokszor a ló feszültsége okozza) nem lehet több 4-esnél. Amikor tisztán laterális (párhuzamos) maximum 3-as.

Amikor mind a nyújtott, mind az összeszedett lépés szabálytalan, az összbenyomás pontszámainál a jármódra adható pontszám nem lehet magasabb 6-nál.

Amennyiben csak az összeszedett lépés érintett, a probléma nem az előbbihez hasonló, csak azt jelenti, hogy a ló még nem áll készen az összeszedettségére.

Ez nem a jármódra adható pontszámot befolyásolja, hanem a 3. összbenyomás pontszámot. (Ez általában az átengedőség, ami többek közt ÖSSZESZEDETTSÉGET jelent)

Helyzetek, amikor pozitívan értékelhetünk és az adható pontszám 8 vagy annál magasabb:

A bírálat során sokszor megesik, hogy bizonyos feladatokra a kiadott pontszám megegyezik a program átlagával és ez nem feltétlenül helyes. Vannak esetek, amikor bizonyos feladatok kevesebb figyelmet kapnak, mint a program főbb, annak szintjének megfelelő, elemei.

Néhány példa:

- Az ugrásváltás a piruettek között 6-7-es, pedig ha az egyenes, hegyre fel tendenciával van és folyamatos, a pontszámnak magasabbnak kell lennie.
- Az összeszedett lépés a piruettek között ritkán több mint 7-es, pedig ha az ütem tiszta, megfelelő az alálépés, jó az összeszedettség, akkor feljebb kell menni a pontozásban.
- Átmenet lépésből passzázsba. Ha az átmenet folyamatos és pontos, miért ne lehetne 8-as vagy magasabb?
- Ugyan ez vonatkozik az átmenetnél a passzázsba nyújtott ügetésbe és passzázsba, ha az elengedett és nem ütközik ellenállásba.
- Szintén átmenetnél összeszedett vágtaból ügetésbe, ha az folyamatos és az ügetés azonnal jó összeszedettséget mutat.
- Passzázsba vágta történő átmenetkor, ha az átmenet folyamatos és jó minőségű vágta követi, adható 8 vagy magasabb pontszám.
- Másik példa az Intermediate I-ben az ugrásváltás a piruett végén, ha az egyértelműen „hegyre fel”, egyenes és folyamatos.

Minden ilyen esetben a tendencia 6-7-es és csak a főbb elemekben hajlunk arra, hogy magasabb vagy alacsonyabb pontszámokat adjunk. Ez nem teljesen igazságos, ezekre a feladatokra is jobban oda kell figyelni, így jobb végeredményt kap a lovas.

Például: Még ha a piruett éppen hogy megfelelő (6), de az ugrásváltás egyenessége és minősége lehetővé teszi, úgy azt jutalmazhatjuk 8 vagy kilences pontszámmal. Ugyan így a vágtaból ügetésbe való átmenetkor a Nagydíjban, ha annak minősége nagyon jó, még akkor is magas pontot kell adni, ha amúgy a ló átlag pontszáma 6 vagy 7-es.

Az világos, hogy a bírónak minden kritériumot pontosan és kiegyensúlyozottan kell figyelembe vennie. A jó, nagyon jó és kitűnő pontszámot minden program minden egyes feladatánál lehet adni, nem csak ott ahol a kifejezés szintje és a kivételes képesség könnyen magas pontszámot eredményez. Sokszor a kisebb feladat és az átmenet a lényeges összekötő kapocs a főbb elemek között és ezek mutatják meg a ló képzettségének valós minőségi fokát.